

Jonas Sjöstedt

Fyra dagar i Strasbourg

GUE/NGL

Europeiska förenade vänstern/Nordisk grön vänster
Parlamentariska gruppen - EUROPAPARLAMENTET

Röda EU-tema nr 2, *Fyra dagar i Strasbourg*,
är utgiven av Vänsterpartiets delegation i GUE/NGL.

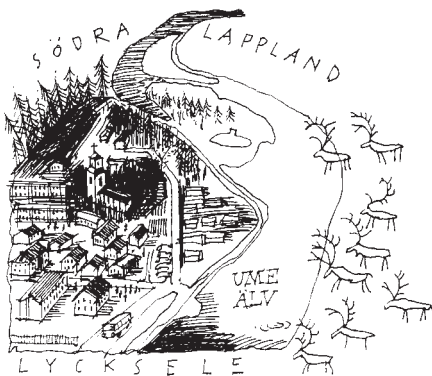
GUE/NGL, Vänsterpartiets delegation, ASP 8H 341,
European Parliament, Rue Wiertz, 1047 Brussels, Belgien
www.vguengl.org
www.europarl.eu.int/gue

Produktion: Amledo & Co.; www.amledo.com
Grafisk form: Mats Einarsson
Omslagsillustration: Hans Lindström
Övriga illustrationer: Gunnar Svensson
Tryck: Elanders Gummessons 2004

Måndag 8/3

Det tar nästan nio timmar att åka från Umeå, där jag bor, till EU-parlamentets byggnader i Strasbourg. Det är en resa från ett av Sveriges mest EU-skeptiska län till ett parlament som domineras av federalister, ledamöter som i praktiken vill bygga Europas Förenta Stater. Samtidigt med mig reser hundratals andra ledamöter från EU och observatörer från ansökarländernas alla hörn till parlamentets session. Tusentals anställda, tolkar, journalister och assistenter reser från Bryssel, där parlamentet håller till för det mesta. Som en evigt flyttande cirkus rör sig parlamentet varje månad mellan Bryssel och Strasbourg. För att göra det hela ännu mer opraktiskt så är en stor del av de tjänstemän som arbetar för parlamentet placerade i Luxemburg, där parlamentet aldrig sammanträder. Merkostnaden för flyttandet och de dubbla kontoren är 185 miljoner euro årligen, mer än en och en halv miljard svenska kronor.

Efter att ha landat i Frankfurt väntar en buss på att ta oss de sista 25 milen till Strasbourg. I bussen sitter jag och småpratar med Maj-Britt Theorin (s), som är på väg till en av sina sista sessioner i Strasbourg. Efter valet i juni slutar hon i EU-parlamentet. Maj-Britt är den enda av de svenska socialdemokratiska ledamöterna som är EU-kritisk. I folkomröstningen om EMU åkte hon runt och talade för ett nej. Merparten av de socialdemokratiska väljarna röstade som hon gjorde. Men när den nya s-listan har tagits fram till EU-parlamentet finns bara lojala ja-sägare på valbar plats. I den utvecklingen följer de svenska socialdemokraterna sina brittiska partikamrater. I brittiska Labourpartiet såg partiledningen i förra valet 1999 till att det knappt valdes in några mer vänsterinriktade eller EMU-kritiska Labourledamöter i parlamentet.

Maj-Britt och jag talar om valet i Grekland som hållits samma helg. Högern vann valet och den tidigare vänsterregeringen måste avgå. I hela EU är det nu bara Sverige, Storbritannien och Tyskland som har regeringar där inte borgerliga partier ingår. Storbritanniens politik i utrikesfrågor och ekonomiska frågor kan knappast kallas vänsterpolitik. Den tyska regeringen

har genomfört hårda nedskärningar och arbetslösheten är hög. Inte minst är det de krav som EUs valutaunion ställer som pressar tyskarna till neddragningar. Det ser för tillfället ganska dystert ut för vänstern i EU. När vi talar vet vi inte att det spanska socialistpartiet en vecka senare ska vinna valet och kunna bilda regering.

Vi talar om vänsterfederalismen, om dem som ser EU som en möjlighet att driva vänsterpolitik på överstatlig nivå, och som därför gärna ser att EU får mer makt över medlemsländerna. Problemet är bara att när man ger mer makt till dagens EU så ger man samtidigt makt till högern. I ministerrådet dominerar högerregeringar. I EU-parlamentet har högern fler ledamöter än vänstern. Inte heller ser det ut att bli bättre efter EUs utvidgning. Det låga valdeltagandet gör dessutom att vänsterns traditionella väljare, arbetarklassen, ofta inte ens röstar i valet till EUs parlament. Det är parlamentet och rådet som lagstiftar i EU. Förslagen kommer från EU-kommissionen. Kommissionen står under starkt inflytande från storindustrin och kommissionen agerar efter vad som står i EUs fördrag. I fördraget, som är EUs grundlag, finns både marknadens överordning och en högerinriktad ekonomisk politik inskriven. Både jag och Maj-Britt har arbetat aktivt i många år med att påverka EUs politik. Men vi verkar vara ganska överens om det naiva i att tro att det blir enklare att driva vänsterpolitik genom att ge mer makt till EU.

Den 8:e mars är den internationella kvinnodagen. Det märks när parlamentets session öppnas 17.00, det utbryter en mindre debatt om kvinnofrågor vid öppnandet. Talmannen Pat Cox nämner till och med kvinnokampen Clara Zetkin som är upphovskvinnan till firandet av den 8:e mars. Ett par hundra av de 626 ledamöterna är samlade när sessionen öppnas och dagordningen antas. Några talare nämner risken för att andelen kvinnor i parlamentet kommer att sjunka från dagens 30 % när de tio nya ländernas ledamöter blir valda. Andelen kvinnor bland ledamöterna varierar kraftigt redan idag mellan olika länder. Få män deltar i debatten, som ofta är fallet när kvinnofrågor diskuteras. Ett av undantagen är Freddy Blak, dansk ledamot i min partigrupp. Han säger att debatten måste breddas från att gälla andelen kvinnor i parlamentet till att fokusera på de miljontals underbetalda kvinnor som får lägre lön just för att de är kvinnor. Freddy lämnade de danska socialdemokraterna och anslöt sig till vår partigrupp för något år sedan. I parlamentet är han känd för sin frispråkighet och direktet. Den ledde till att en portugisisk ledamot, som Freddy angrep i debatten, försökte slå ner honom och strypa honom under en debatt om stöd till tobaksodling

under den förra mandatperioden

I plenisalen sitter vi partigruppvis från vänster till höger från talmannen sett. I partigruppen sitter vi i bokstavsordning. Självt sitter jag mellan Fode Sylla, oberoende fransk ledamot invald på det franska kommunistpartiets lista, och Esko Seppänen från det finska Vänsterförbundet. Esko är en av de ledamöter som jag samarbetar allra närmast med. Jämfört med vänsterpartiet har det finska Vänsterförbundet en mer EU-positiv politik. Det var ett av mycket få vänsterpartier inom EU som tog ställning för EMU. Men Vänsterförbundets väljare är mer EU-skeptiska än sitt parti. Det finska valsystemet är ett rent personval och i valen till EU-parlamentet har Esko Seppänen blivit vald två gånger med bred marginal. Han är en av Finlands mest profilerade EMU-motståndare och EU-kritiker. I parlamentet är han känd och respekterad som en hårt arbetande ledamot. Vi passar på att planera lite gemensamma aktiviteter i valrörelsen när debatten går på tomgång i plenum.

Det finska valsystemet lockar partierna att ställa upp med kändisar i valet. Det finska konservativa partiet har både en tidigare världsmästare i skidåkning, Marjo Matikainen-Kallström och en i rally, Ari Vatanen, bland sina ledamöter. Men även från andra länder har olika kändisar valts in, från Irland kommer en tidigare vinnare av Eurovisionsschlagerfestivalen, Dana Scallan, medan förra världsrekordhållaren på 200 meter, Pietro Mennea, är invald från Italien. Bland ledamöterna finns även en känd bergsbestigare och några tidigare nyhetsuppläsare från TV. Men mest är det lagom okända yrkespolitiker och akademiker som väljs in i parlamentet. Bara en handfull ledamöter har arbetarbakgrund.

Dagordningen antas utan större förändringar. En omröstning om ett betänkande om utsläpp från stora industrier skrivet av österrikaren Hans Kronbeger, en ledamot från Jörg Haiders högerextrema FPÖ, skjuts på framtiden. Kronberger vill försöka förhandla fram en överenskommelse med ministerrådet innan beslutet tas. De stora parti-grupperna PPE (konservativa) och PSE (socialdemokrater) röstar gemensamt ned ett förslag om att diskutera och uttala sig med anledning av att ett år gått efter kriget i Irak. Frågan splittrade EU och flera partigrupper svårt. Många av dem som för ett år sedan entusiastiskt stödde kriget verkar nu helst vilja slippa att diskutera det. När dagordningen är antagen har ledamöterna

under en minut en möjlighet att uttala sig om vad de vill, och det är precis vad de gör. Ämnena brukar variera häftigt. Men genom den här ordningen undviker man att ledamöterna, som var fallet tidigare, begär ordningsfrågor och uttalar sig om allt möjligt.

Den riktiga debatten startar så småningom. Den inleds med ett par betänkanden om kvinnofrågor. Men ett betänkande saknas, min vänsterpartistiska kollega Marianne Eriksson har skrivit ett betänkande om sexindustrin, som var tänkt att diskuteras samma dag, men det är inte med på dagordningen. Mariannes hårda kritik av prostitutionen och porrindustrin var mer än vad en del ledamöter tålde. I EU-parlamentet finns starka krafter som vill se prostitutionen som ett yrke. De stora partigrupperna har gemensamt dragit ut på och skjutit upp debatten i kvinnoutskottet så att Mariannes rapport aldrig kommer fram till beslut.

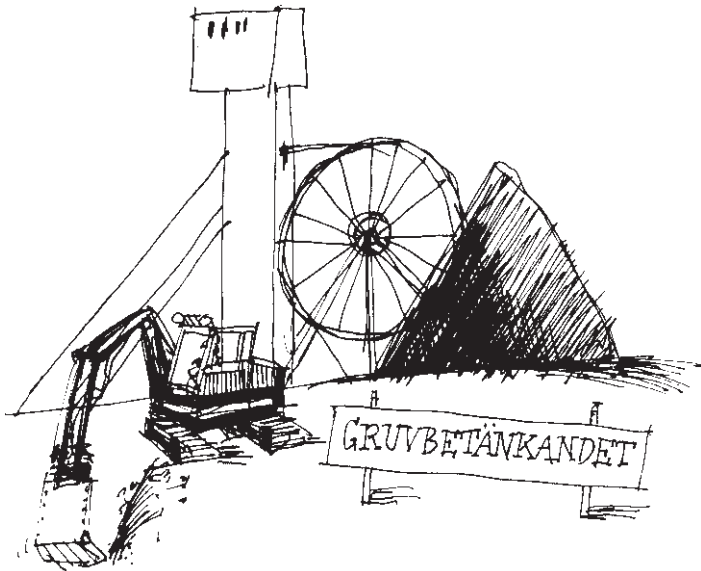
Vid halv sju på kvällen har jag stämt träff med en tysk kollega, Jutta Haug, i ledamotsbaren. I den baren får man bara dricka sitt kaffe och äta sin smörgås om man är parlamentsledamot eller i sällskap med en ledamot. Vid ingången sitter två frackklädda vaktmästare och granskar de fikasugna så att ingen obehörig smiter in. I EU-parlamentet skrivs förslaget till beslut, betänkandet, i varje ärende av en ledamot som kallas rapportör. Betänkandet uppkallas efter ledamoten. Jag ska diskutera Sjöstedtbetänkandet om hantering av

gruvavfall med Jutta Haug. Haug är skuggrapportör för PSE, alltså den socialdemokratiska gruppens ansvariga för att följa mitt betänkande i miljöutskottet där det behandlas. I praktiken är det oftast rapportören och skuggrapportörerna som har störst inflytande över vilka beslut parlamentet tar till slut. Att bli rapportör för viktiga betänkanden är därför avgörande för att få inflytande i parlamentet. Inte minst är det viktigt att få hand om ärenden där parlamentet verkligen har makt, medbeslutande med rådet. Gruvbetänkandet är ett sådant

medbeslutandeärende.

Över en kopp kaffe förhandlar jag, Jutta Haug, Haugs assistent och Carolina Falk, som arbetar med miljöfrågor för vänstergruppen, om två kompromisser. Vi är färdiga på en dryg kvart. Vi har enats om nya texter på två avgörande punkter. De andra större partigrupperna sluter senare upp bakom kompromisserna. De handlar om företagens ekonomiska ansvar för att återställa efter att produktionen har avslutats och om vilka miljökrav som ska ställas på olika typer av avfall. Själv hade jag gärna gått ännu längre och skärpt miljökraven ännu mer. Men hellre än att ta risken att förlora helt när utskottet ska rösta veckan efter så gör jag en kompromiss som är godtagbar. När parlamentet har medbeslutanderätt är det extra viktigt att

söka bred enighet. När rådets och parlamentets ståndpunkter till slut ska jämkas samman är det svårt att nå dit man vill om parlamentets delegation i förhandlingen är oenig. För att ta beslut om parlamentets position krävs normalt att den antas två gånger, i två läsningar. I andra läsningen måste 314 ledamöter, hälften av de valda, rösta för de förslag som antas. Eftersom närvaron på sessionerna varierar kraftigt, krävs det att man har brett stöd för att nå de 314 rösterna.

Klockan sju till nio på kvällen sammanträder miljöutskottet. Så här i slutet på mandatperioden är tempot hårt, en stor mängd betänkanden ska behand-

las innan parlamentet upplöses i maj inför valen i juni. Det blir långa voteringsringar med trötta ledamöter. En av omröstningarna gäller hygienföreskrifter för hantering av viltkött. Rapportören är en konservativ ledamot från östra Tyskland, Horst Schnellhardt. Nu när andra läsningen sker är det hela inte så dramatiskt. I första läsningen fick vi däremot arbeta hårt med förslaget. EU-kommissionen hade föreslagit en rad byråkratiska regler som skulle ha ställt till stora problem för den svenska älgjakten om den hade blivit verklig. Efter hårt vänsterpartistiskt arbete lyckades vi få de delarna av förslaget bortröstade redan i första läsningen. En hel del av den energi som jag lägger ner i miljöutskottet får ägnas åt att se till att EU inte reglerar sådant som bättre sköts lokalt eller nationellt, eller åt att försöka undvika försämringar av miljöregler som vi redan har.

Samtidigt pågår debatten i kammaren, denna kväll slutar den vid tiotiden. Andra kvällar pågår debatten till efter midnatt. Om man då talar som ledamot får man i praktiken tala för ett par andra kollegor som deltar i samma debatt, för ordföranden och några trötta sekreterare. Ett av de betänkanden som diskuteras är reglerna för Europapartier. EU har regler och pengar avsatta för partier på EU-nivå. Genom att uppmuntra en utveckling mot EU-partier tas ytterligare ett steg i EUs omvandling till statsbildning. De flesta svenska partier är redan med i ett europaparti. Men vi i vänsterpartiet har valt att avstå. Ett av skälen till det är EUs regler och pengar. Vi anser att partier ska bildas när och som folk vill. Det ska inte styras av EU, men EU-reglerna innebär att partierna ska granskas och godkännas av unionen. Systemet med Europapartier är också ett ganska oblygt sätt för partierna i EU att anslå mer skattepengar till sig själva.

Ordföranden avslutar debatten med att slå fast att de betänkanden som diskuterats under dagen ska röstas om dagen efter vid lunchtid.

Tisdag 9/3

På väg ner till frukosten i ledamotsbaren köper jag ett ex av Financial Times i tidningskiosken. FT är sannolikt den dagstidning som är bäst på nyheter om EU. En artikel handlar om regeringskonferensen och förslaget till ny grundlag, konstitution, för EU. Före jul kapsejsade förhandlingarna om den nya konstitutionen under Italiens ordförandeskap i ministerrådet. Nu är Irland ordförandeland och undersöker försiktigt möjligheterna att nå en

uppgörelse. I tidningen står att man är på väg att nå en kompromiss i en av de avgörande maktfrågorna, hur man ska rösta i ministerrådet. Tanken är att man i framtiden ska rösta två gånger för att lagarna ska godtas. En gång för att bekräfta att merparten av medlemsländerna är för förslaget, därefter ska man kontrollera att medlemsländer som motsvarar 55 eller 60 % av befolkningen i EU stödjer förslaget. Det är denna punkt som man nu söker en kompromiss på. Förslaget innebär i praktiken att länderna med störst befolkning tillsammans får en vetorätt över de små länderna. De stora kan stoppa lagar som de inte gillar. Samtidigt ska de stora länderna ges en större andel av platserna även i parlamentet. Det innebär att de kommer att dominera bägge de kamrar som stiftar lagarna. Det kan jämföras med exempelvis USA där makten är fördelad efter befolkningens storlek i en kammare, medan varje delstat har lika mycket makt i den andra. Så balanseras befolkningens proportionella inflytande mot delstaternas intressen. Men det EU som är på väg att växa fram ser ut att domineras mer av stora delstater än vad som är fallet i en del andra förbundsstater, som USA.

På förmiddagen deltar jag i möten med några av EUs kommissionärer. EU-kommissionen har en unik maktställning. Den har ensamrätt på att lägga lagförslag, den deltar i besluten om hur lagarna ska se ut, den övervakar att EUs regler genomförs och den kan utdöma böter i konkurrensärenden. Samtidigt är kommissionen sluten och oberoende. Debatterna är inte offentliga och som regel redogör man inte för hur olika kommissionärer röstar. Kommissionärerna får börja sin mandatperiod med att svära en ed på att inte ta instruktioner från sina hemländer. De ska i stället representera hela EU och unionens fördrag.

Först träffar jag och andra samordnare för olika politiska grupper i miljöutskottet Margot Wallström som är ansvarig för miljöpolitiken i kommissionen. Wallström har varit på möte i Kuala Lumpur med FN:s konvention om biologisk mångfald, nu berättar hon vad som hänt. För mig är det höintressant, jag var ansvarig rapportör för parlamentet när EUs regler för den globala handeln med genetiskt modifierade produkter antogs. En fråga som hör hemma under den FN-konvention som diskuterades i Kuala Lumpur.

Wallström har nyligen varit ute i den svenska EU-debatten och sagt att hon inte förstår vad EU-kritiker har i EU-parlamentet att göra. Men när jag

ser mig runt på mötet är de flesta ledamöter som är där EU-kritiker, förutom mig deltar bland andra Inger Schörling från miljöpartiet, Patricia McKenna från de irländska gröna och Johannes Blokland från ett kristet parti från Nederländerna. Alla är vi ledamöter som är mycket aktiva i miljöutskottet och som ofta skriver betänkanden som verkligen påverkar miljölagarna. Alla försöker förändra EU till det bättre, vilket kombineras med vår kritik mot unionen. I praktiken samarbetar Wallström ofta, och för det mesta bra, med EU-kritiker i parlamentet. Men på hemmaplan anser hon att vi inte har där att göra.

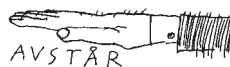
Nästa möte är även det med Margot Wallström. En gång i månaden brukar hon bjuda in alla svenska ledamöter till en kopp kaffe och en pratstund om aktuella frågor i unionen. Denna gång ska det handla om EUs vårtoppmöte, som ska hållas i Bryssel några veckor senare. Men jag hinner bara vara med en liten stund innan jag ska träffa David Byrne, irländsk kommissionär med ansvar för folkhälsa och konsumentskydd. Byrne vill träffa mig som samordnare för en av de politiska grupperna i miljöutskottet för att försöka påverka oss så att vi ska hinna behandla ett visst lagförslag före valet. Förslaget handlar om att man inte ska få göra ogrundade påståenden om att livsmedel är nyttiga på olika vis, om de inte är det. I den frågan har jag inga problem att komma överens med Byrne.

Samordnarna i utskotten tillhör de informella makthavarna i parlamentet. Samordnarna planerar utskottets arbete ihop med dess ordförande, de bestämmer vem som ska skriva olika betänkanden. Betänkandena "säljs" i en sorts auktion där vi bjuder poäng på dem på samordnarmötet. Grupperna har olika många poäng beroende på hur stora de är. Samordnarna bestämmer i praktiken ofta vilka ledamöter som ska sitta i vilka förlikningar med ministerrådet. Det är i förlikningen som slutförhandlingen om hur lagarna ska se ut sker när parlamentet och rådet ska komma överens. För den som verkligen vill påverka lagarna är det avgörande att få skriva bra betänkanden och sitta i rätt förlikningar. På så vis har självklart även EU-parlamentet en informell maktordning. Vissa ledamöter får aldrig skriva viktiga betänkanden eller sitta i förlikningar, andra gör det hela tiden. Det finns också uppdrag som är mer synliga utåt, som att vara vice talman eller ordförande i ett utskott eller en delegation, men det är inte alltid detsamma som att ha politisk makt. Vissa utskott är mer prestigefyllda, exempelvis i utrikesfrågor, men eftersom parlamentet saknar beslutanderätt på området så är utskottet egentligen främst en diskussionsklubb. Jag gillar miljöutskottet just för att

vi är det utskott som har mest inflytande över konkret lagstiftning.

Före lunch tisdag till torsdag röstar EU-parlamentet i Strasbourg. Ledamöterna samlas för att i rask takt rösta igenom de betänkanden man diskuterat under föregående dygn. För det mesta sker voteringarna med handuppräckning. Om det är svårt att bedöma utfallet kontrolleras resultatet elektroniskt. Ibland begärs omröstning med namnupprop då varje ledamots ställningstagande registreras i ett särskilt protokoll. Längst fram i varje grupp sitter ordföranden och tecknar med handen om man ska rösta ja – tummen upp, nej – tummen ner, eller avstå – handflatan rakt ut. Varje ledamot får också en bunt röstlistor som man kan följa under voteringen. Men att följa med gruppens röstlista har sina risker, ofta kan det svenska partiet ha andra åsikter än gruppen i avgörande frågor. När man hör talas om ledamöter som röstar fel, så kan det ofta handla om att man följt sin partigrupp utan att kontrollera röstlistan ordentligt. I vänstergruppen har vi ingen press på oss att rösta med gruppen om vi inte vill. I andra partigrupper kan det vara mer kontroversiellt. De svenska socialdemokraternas gruppleddare, Jan Andersson, brukar ofta oroligt hålla för lampan som indikerar hur han röstar och snegla över axeln när han inte vill att andra ska se hur han röstar. Ibland avbryts voteringen när någon statschef eller annan inbjuden ska hålla tal, då brukar merparten av ledamöterna passa på att gå ut och fika eller göra något annat. Kroatens premiärminister eller Colombias president får tala inför en i bästa fall halvtom sal.

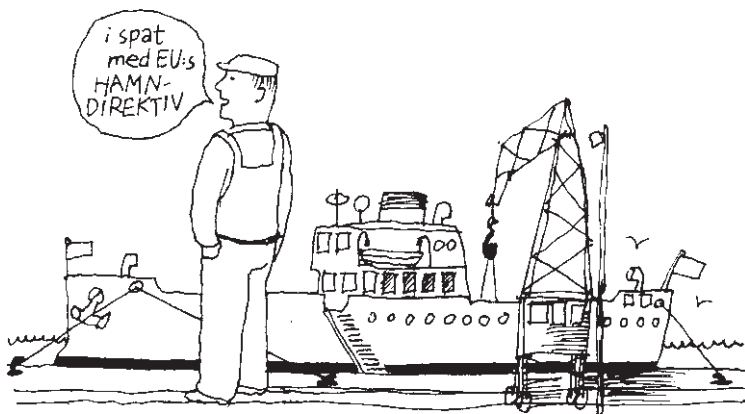
En halvtimme före omröstningen träffas ledamöter och personal från de nordiska vänsterpartierna och förbereder voteringen. Svenska vänsterpartiet, danska SF och finska Vänsterförbundet fungerar närmast som ett parti tillsammans i ett nära nordiskt samarbete. Den nordiska gröna vänstern, som vi kallar oss, har ett speciellt oberoende inom vänstergruppen. Alla omröstningar har föreberetts av en tjänsteman eller ledamot som redogör för innehållet på mötet. I många fall är det enkelt och oproblematiskt och vi röstar som vår partigrupp. I andra fall har vi en helt egen röstlista. I något fall utbryter en politisk dis-

kussion som avgör hur vi ska rösta i en viss omröstning.

Klockan tolv börjar vi rösta, en knapp timme senare har vi röstat oss igenom 31 olika betänkanden i helt skilda ämnen. Voteringen går undan, i protokollet efter voteringen brukar en rad ledamöter ange att de har röstat fel i olika omröstningar. Det finns sannolikt ingen ledamot i parlamentet som aldrig har röstat fel. Den som följer en votering som går snabbt, och översätts till elva olika språk via tolkning, kan nog förstå varför. Betänkandet om Europapartier röstas igenom med bred marginal, vi röstar emot. I ett betänkande berörs abortfrågan flera gånger. De svenska moderaterna lyckas rösta emot fri abort i flera voteringar. Omkring 500 ledamöter deltar i de flesta voteringarna. Men om omröstningen drar ut på tiden brukar antalet röstande minska när många ledamöter helt enkelt lämnar voteringen och går på lunch. Det kan självklart även påverka resultatet av omröstningen. Ibland verkar det som om högern är hungrigare än vänstern och en högermajoritet i början på voteringen kan bytas mot vänsterövertikt på slutet. När EUs hamndirektiv avvisades av parlamentet före jul så skedde det delvis på grund av högerens dåliga närvaro. Så slapp EUs hamnarbetare att påtvingas en avreglering av unionen.

På eftermiddagen skriver jag ett par debattartiklar till olika lokaltidningar i Sverige. Debatten inför valet till EU-parlamentet har kommit igång så smått i lokalpressen. Socialdemokraterna försöker göra valet till ett klassiskt höger-vänsterval för att försöka mobilisera sina väljare. Till Östgöta Correspondenten skriver jag en artikel om hur EU-parlamentet fungerar. Där finns ett nära samspel, och ibland samarbete, mellan socialdemokraterna PSE och högern PPE. När parlamentet verkligen ska ha makt krävs att

314 ledamöter, mer än hälften av de valda, röstar för ett förslag. I praktiken innebär det ofta direkta uppgörelser mellan PSE och PPE. Detsamma gäller budgeten där parlamentet också har verklig makt. PSE och PPE enas om vilka nya utgifter man vill se. För nästan alltid handlar det om att öka EUs kostnader, och därmed den svenska avgiften till unionen.

I Västerbottens Kuriren har jag och en moderat ett replikskifte. Inför valet försöker moderaterna hävda att de är ett EU-kritiskt parti som inte vill föra över för mycket makt till EU. I min artikel skriver jag om hur moderaterna och deras partigrupp agerar i Bryssel och Strasbourg. Där är det ingen tvekan om att de konsekvent röstar för att ge mer makt till EU. Moderaterna har varit för varenda fördragsändring som gett EU mer makt. De var för EMU och är för det nya förslaget till konstitution där EU tar ett stort kliv i omvandlingen till en superstat. I förslaget blir EU mer överstatligt och det skrivs ut i svart på vitt att EU-rätten alltid går före nationella lagar. Om man då samtidigt röstar emot EU-regler i en och annan detaljfråga som man inte anser ska regleras av EU så spelar det mindre roll. I allt väsentligt agerar moderaterna för ett Europas Förenade Stater. Precis som socialdemokraterna har man bara EU- och EMU-anhängare på valbar plats på sin lista inför valet. Där ges inte utrymme för någon verklig EU-kritik.

Senare på eftermiddagen får jag en stund över, snör på mig löparskorna, och springer en tur längs Strasbourgs kanaler. Lite frisk luft och motion brukar behövas för att härda ut med alla möten och timmar framför datorn. Strasbourg är på många vis en vacker stad. Centrum är präglat av den stora gotiska katedralen, i flera kvarter finns det gott om gamla korsvirkeshus. Restauranger och butiker ligger tätt. När EU-parlamentet är i stan fylls baren, hotell och restauranger med folk. Jag springer mer i stans utkanter, där

det är ganska fridfullt. Längs kanalerna brukar folk stå och fiska. Man ser dem sällan få någon fisk, men de verkar ha trevligt där de står och småpratar med varandra. Jag springer förbi den stora parken Orangeriet, där man ofta ser storkar segla in till de storkbon som finns överallt i parken. På somrarna brukar det ofta ligga folk i gräset, ibland är det en ren jamsession med folk som spelar olika instrument när man springer förbi. Längre fram ligger det prämar där folk bor. Bakom välordnade balkonglådor och gardiner kan man skymta familjer som äter middag eller par som sitter och läser.

Men självklart har Strasbourg också en baksida. Haschröken ligger ofta tät när man springer förbi Orangeriet, en del ungdomar är klädda som trashankar. På andra sidan kanalen jag springer längs ligger ett område med fallfärdiga husvagnar och skjul där folk bor riktigt primitivt. Eldar brinner, tvätten hänger på tork och barnen leker där man brukar kunna se stora råttor springa omkring. Ett stycke slum mitt i Strasbourg. Längs en gata pågår könshandeln helt öppet. Frusna, taniga och mycket unga tjejer står längs gatan. Många ser ut att komma från Östeuropa. Gubbar i alla åldrar kör sakta förbi i sina bilar och blänger. En bild av den människohandel som brukar fördömas så högtidligt i EU-parlamentet bara någon kilometer bort. Strasbourg är en rik stad, men många förorter är fattiga och helt dominerade av invandrare från främst Nordafrika. Ibland blir motsättningarna och rasismen tydliga. Alsace, där Strasbourg är huvudstad, är en region där högerextrema Front National har höga röstetal.

Tillbaka i parlamentet börjar vår partigrupps möte klockan sju. Vänstergruppen heter GUE/NGL, är parlamentets fjärde största och samlar 53 ledamöter. Jämfört med andra grupper så är den mindre centralt styrd. De politiska skillnaderna kan vara betydande mellan olika vänsterpartier i olika frågor. På gruppmötet diskuteras de viktigaste ärendena på sessionen. Ofta har vi gäster från länder utanför EU. Partigruppen är mycket aktiv i stödet för exempelvis palestinier och kurder. När mötet är klart vid niotiden är arbetsdagen slut, såvida man inte har talartid och därmed kvällsskift i parlamentet.

Onsdag 10/3

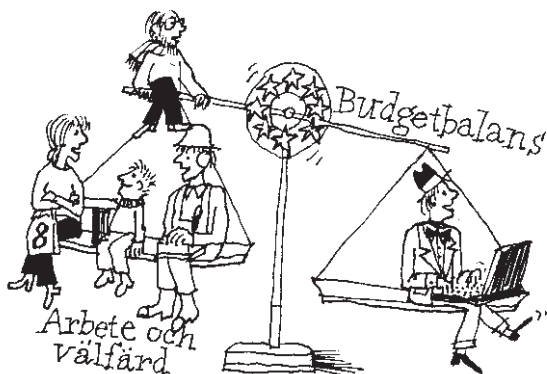
Onsdagens session inleds med en debatt inför EUs kommande toppmöte i Bryssel. På toppmötena samlas stats- och regeringschefer tillsammans med

utrikesministrarna. Toppmötena tar de avgörande besluten om EUs färdriktning. På detta toppmöte ska tillväxtfrågor diskuteras i något som kallas EUs Lissabonstrategi. Som så ofta när alla ska komma överens så har Lissabonstrategin blivit ett lapptäcke av olika inriktningar. Socialdemokraterna brukar peka på de sociala målen i strategin, medan högern brukar lyfta fram kraven på fri marknad och avreglering.

Flera talare tar också upp diskussionen om ett nytt fördrag för EU. Majoriteten i parlamentet är för huvuddragen i det förslag som nästan förhandlats färdigt före jul. När förslaget ursprungligen framarbetades inom ett särskilt konvent hade flera ledamöter från EU-parlamentet ett betydande inflytande. Men konventet var inte särskilt demokratiskt, någon möjlighet att rösta om förslagen gavs aldrig och de ledamöter från EU och de nationella parlamenten som verkligen hade makt träffades på hemliga förmöten för att göra upp om hur texten skulle bli.

Det nya förslaget till fördrag, eller snarare konstitution, ger EU-parlamentet mer makt på flera politiska områden. EU görs mer överstatligt genom att vetorätten tas bort på många områden. Här talas det i klartext om att EU ska ha en gemensam militär, och i konventets förslag finns till och med en skrivning om att de militära utgifterna i EU ska öka. En speciellt känslig punkt för Sverige är skrivningarna om att EU också ska vara en militär allians. Allt det här är sådant som majoriteten i EU-parlamentet gillar. Dessutom tas flera mer symboliska tag i EUs omvandling till statsbildning med den nya konstitutionen. EU får en president och en utrikesminister, dessutom slås nationaldag, nationalsång och flagga för unionen fast. Därför vill den federalistiska majoriteten i EU-parlamentet inte se några stora ändringar i förslaget till nytt fördrag. Samtidigt är många väl medvetna om att det ska bli folkomröstning om den nya konstitutionen i flera medlemsländer. Befolkningarna är ofta mer skeptiska till att ge EU mer makt än vad den politiska eliten är. Det är sannolikt denna insikt som är grunden för att den svenska regeringen absolut inte vill ha en folkomröstning om förslaget. Den förra folkomröstningens nej till EMU blev en tydlig påminnelse om att det folkliga stödet för EUs utveckling till superstat är begränsat. Det är säkrast att inte fråga väljarna om man inte vill veta svaret.

Först talar ledarna för de olika politiska grupperna. För vänstergruppen talar vår ordförande, Francis Wurtz, fransk kommunist, en person som är respekterad även av sina motståndare för sin saklighet och tydlighet. Francis lyfter fram de nyliberala inslagen i Lissabonprocessen och argumenten emot

att EU ska påtvinga medlemsländerna avregleringar och privatiseringar. Även i Frankrike förs det en het diskussion om det nya förslaget till konstitution. Francis Wurtz tillhör de politiker som anser att det ska ordnas en folkomröstning även i Frankrike. Men den franska debatten om

konstitutionen skiljer sig en hel del från den som förs i Sverige. I den franska vänstern, även i socialistpartiet, finns det många som mer inriktar sig på att förslaget skriver in högerpolitik som EUs politiska grund än att fördraget ger EU mer makt. Kritiken riktas inte minst mot den ekonomiska politiken, fastlagd i reglerna för EMU, som helt fokuseras på prisstabilitet och budgetbalans, medan sociala mål som arbete och välfärd i bästa fall kommer i andra hand. Kritiken riktas också mot att marknadens frihet sätts före andra mål och att det skrivs tydligt om avregleringar och fri konkurrens i förslaget.

Själv har jag inte fått någon talartid i debatten om toppmötet, det är inte alltid lätt att få talartid när man vill. Istället följer jag debatten från mitt kontor och passar på att skriva en insändare till vänstertidningen *Internationalsen*. Jag svarar på ett inlägg från en grupp personer från Värmland som argumenterar för att bojkotta valet till EU-parlamentet. För dem framstår en bojkott som något som skulle stärka kritiken mot EU. För mig är det här en viktig debatt, de flesta EU-kritiska väljarna i Sverige röstar inte i EU-parlamentsvalet. Det gör det lättare för okritiska EU-entusiaster och borgerliga politiker att bli valda. De kommer självklart att använda den positionen de får till att ge EU mer makt och driva politiken åt höger. Det påpekar jag i mitt svar. Jag påminner också om att det sannolikt var därför som moderaternas toppkandidat inför det förra EU-parlamentsvalet aktivt uppmanade EU-kritiker att inte delta i valet. Jag försöker också förklara varför vi kan göra en viss nytta genom att finnas i systemet. Att vi måste påverka politiken även här eftersom EU får allt mer makt över oss. Om att vi stärker den EU-kritik som finns i EU-parlamentet och att en framgång för oss EU-kritiker kommer att stärka kraven på en folkomröstning om den nya konstitutionen.

Ibland blir diskussionen med dem som vill bojkotta valet lätt absurd. Jag har varit på mängder av lokala möten och diskuterat och föreläst om EMU eller det nya förslaget till konstitution. Många åhörare kan vara oerhört uppmuntrande och uttrycka sitt stöd för att jag skriver och säger det jag tycker. De brukar understryka hur viktigt det är att nej-sidan syns i debatten och att vi som sitter i EU-parlamentet kan tillföra information och argument som inte är lika lätta att komma åt utanför systemet. I nästa andetag kan någon lika entusiastiskt deklarerat att de tycker att man ska bojkotta valet till EU-parlamentet för att visa sitt missnöje. Då brukar jag argumentera för att de då egentligen uppnår motsatsen till det de vill uppnå. Vid en framgångsrik bojkott skulle ja-sidan få en stor valframgång och vi som idag är kritiska inom systemet skulle nästan helt försvinna ur EU-debatten. Det är just för att vi är invalda i EU-parlamentet som vi har tillgång till information, våra artiklar publiceras och vi bjuds in till medias debatter. Istället får man 19 EU-anhängare som sjunger i samma kör, den som nästan alltid sjunger EUs lov.

När jag har skrivit och skickat iväg min insändare är det dags för ytterligare en informell förhandling i ledamotsbaren. Österrikaren Kronberger, vars betänkande vi sköt upp omröstningen för på måndagen, har bjudit in oss som är skuggrapportörer. Nu har han förhandlat en första gång med ministerrådet, och föreslår att parlamentet ska backa på några viktiga punkter för att kunna få igenom ett beslut på kort tid. Genom uppgörelsen vinner man upp till ett år som det annars hade tagit med nya läsningar i rådet och parlamentet och en förlikning. Vi diskuterar mätvärden och tungmetallutsläpp för att försöka finna en gemensam ståndpunkt. För den liberala gruppen förhandlar en observatör från Cypern, Marios Matsakis. De 10 ansökarländerna har observatörer på plats för att följa arbetet och skola in sig i parlamentet. Men att de också för gruppernas talan och deltar i förhandlingar med andra grupper är mycket ovanligt. Många av observatörerna verkar fortfarande ganska vilsna. En tidigare session hittade jag observatören Vytautas Landsbergis, Litauens tidigare president, som bokstavligen hade gått vilse i korridorerna.

En halvtimme före voteringen samlas den nordiska gröna vänstern till det sedvanliga röstmötet. Det har vi gjort hundratals gånger förut och vi känner varandra väl. Pernille Frahm från danska SF är ordförande i vår lilla grupp. På hemmaplan för hon en hård valkamp för att bli återvald. Hennes parti är internt splittrat i synen på EU och Pernille står för en mer EU-kritisk hållning.

Omröstningen löper som väntat. Vi röstar om EUs jordbrukspolitik, ett område där parlamentet dessbättre inte har någon verklig makt. Om det hade haft det hade ännu mer pengar slösats bort på jordbruksstöd som varken är speciellt bra för miljön eller för dem som producerar livsmedel i utvecklingsländer. Varje år använder EU omkring 50 miljarder kronor på att dumpa sin egen överproduktion av livsmedel i andra länder. Det är något som direkt slår sönder fattiga länders möjlighet att konkurrera och producera livsmedel. I omröstning efter omröstning, om olivproduktion och tobaksodling, röstar vi nordbor emot majoriteten i vår grupp som vill ösa in ännu mer pengar i jordbrukspolitiken. I flera andra omröstningar röstar vi däremot precis som de andra ledamöterna i gruppen. En votering handlar om vilka som ska anses vara familjer och därmed omfattas av rätten till fri rörlighet inom EU. Till vår besvikelse röstar alla andra svenska partier, utom miljöpartiet, emot vårt förslag om att även homosexuella som har ingått partnerskap ska ses som en familj och därmed få rätten att flytta med sin familj inom EU.

Efter lunch är det ytterligare ett i raden av möten med samordnarna i miljöutskottet. Nu handlar det om ifall vi ska försöka hinna behandla ett ärende om deklarationer på livsmedel, det som kommissionären David Byrne var så angelägen om, innan valen i juni. Den italienska föredragande, Mauro Nobilia från det postfascistiska partiet Alleanza Nazionale, verkar villrådig. Flera partigrupper är oeniga inom sig. Ordföranden i utskottet, den brittiska konservativa Caroline Jackson, låter diskussionen löpa och bli allt mer kaotisk. I vanliga fall kan hon hålla hårt i möten med en kombination av ordning och humor. Det har kommit in 466 ändringsförslag inför omröstningen i utskottet och på sittande möte ska möjliga kompromisser sökas. Stämningen är en aning förvirrad och grinig. Jag får intrycket av att ordföranden av politiska

skäl vill skjuta behandlingen av frågan till efter valet, i hopp om att högern då ska vara ännu starkare. Det vore i så fall inte första gången. Hela förslaget till ny kemikaliepolitik för EU, REACH, har skjutits upp och förhalats av högern i parlamentet så att det inte kan behandlas under mandatperioden. REACH är kanske den viktigaste miljöfråga som ska behandlas inom EU de närmaste åren. Mötet om Nobilias rapport slutar utan något klart beslut.

En helt annan stämning är det på nästa möte. I vänstergruppens mötesrum hålls ett fullsatt öppet möte med fyra inbjudna gäster från Israel, det är två unga vapenvägrare och två föräldrar till refuseniks, ungdomar som sitter i fängelse för vapenvägran. Mellan dem, i mitten på podiet, sitter Luisa Morgantini från min partigrupp. Luisa är en oerhört energisk italiensk ledamot som oavbrutet arbetar för palestiniernas sak och för fred i Mellanöstern. Tystnaden och koncentrationen är kompakt när en 19-årig tjej berättar att hon är beredd att försvara sitt land, men inte att förtrycka och ockupera andra. Hon talar om de övergrepp som Israels armé begår på de ockuperade områdena och på hur ockupationen också förstör det israeliska samhällsklimatet. Den vänstergrupp som jag är med i har sina fel och brister, men en av dess förtjänster är det stora arbetet och engagemanget i internationella frågor.

På onsdag eftermiddag har ledamöterna möjlighet att ställa frågor till ministerrådet, frågestunden till kommissionen hålls på tisdagarna. Frågorna skickas in skriftligt och rådet eller kommissionen svarar muntligt. I bästa fall får man ett ordentligt svar på sin fråga, men ofta är svaret så försiktigt formulerat att det nästan saknar innehåll. Efter varje fråga finns det utrymme för ett par repliker.

En av frågorna till det irländska ordförandeskapet kommer från Luisa Morgantini. Hon har frågat om de nya instruktioner utlänningar får när de reser in i Israel. De innebär att man inte tillåts besöka ockuperat område utan tillstånd från israelerna och att Israel inte kan ta något ansvar för ens säkerhet. Inte nog med att Israel olagligt ockuperar palestinska områden, nu vill de också hindra utlänningar att besöka dem. Helt tydligt är restriktionerna till för att hindra de många fredsaktivister som åker till Palestina i solidaritet och för att delta i aktioner mot Israels murbygge. Rådets ordförande beklagar Israels åtgärder i ganska försiktiga ordalag.

Debatten om Palestinakonflikten blir ofta het även i EU-parlamentet. En av Israels försvarare är i salen för att delta i replikskiftet. Det är folkpartisten Olle Schmidt som frågar ordförandeskapet om det inte kan vara svårt för

Israel att upprätthålla den fria rörligheten med tanke på alla terroråd. Ordförandeskapet svarar något ännu otydligare än förra gången. Men frågan är om Olle Schmidts replik är så genomtänkt. Det finns enorma problem med terrorism i området. Oskyldiga israeler mördas i oförsvarliga självmordsattacker inne i Israel. Ännu fler palestinier dör av den israeliska arméns terror under ockupationen. Men några fall av terrorism där utländska medborgare har åkt till de palestinska områdena för att begå terrorhandlingar finns nog knappt.

I plenisalen fortsätter debatten. En ovanligt från diskussion mellan höger och vänster hålls om EU-kommissionens förslag till strategi för den inre marknaden för de kommande åren. Den skotske Labourledamoten Bill Miller har skrivit ett betänkande i frågan och han går till hårt angrepp på EU-kommissionens krav på avregleringar och privatiseringar. Han angriper kommissionens krav på avregleringar i vattensektorn och när det gäller hälsovård och utbildning. Han framhåller att många privatiseringar har misslyckats och han tar de brittiska järnvägarna som exempel. Han säger att Lissabonstrategin allt mer har kommit att handla om åtstramningar och avregleringar och allt mindre om sociala rättigheter.

Bill Miller får hårt mothugg av högern, men också av EU-kommissionen. Kommissionären Fritz Bolkestein är på plats och försvarar kommissionens förslag järnhårt. Bolkestein är känd som en av kommissionens hökar som alltid sätter företagets intressen före nationella lagar som kan hindra varornas fria rörlighet. Det även om lagarna är till för att skydda miljön, konsumentintressen eller en rimlig alkoholpolitik. Men Bill Miller får förstås också stöd. Philippe Herzog, fransk ledamot från vänstergruppen, försvarar rätten till en bra offentlig sektor och kallar EU-kommissionens politik för ett gift för EU.

Voteringen dagen därpå kommer att bli jämn på flera av de avgörande punkterna. För ovanlighetens skull har ett ärende i EU-parlamentet dessutom uppmärksamrats hemma och jag har fått många e-brev med vädjanden om att inte privatisera vattensektorn.

Torsdag 11/3

Nyheten om bombåden i Madrid sprider sig snabbt och dominerar samtalen i parlamentet på torsdagsmorgonen. Siffran över antalet döda och ska-

dade stiger för varje timme. Flera av de spanska ledamöterna och anställda ser alldeles förtvivlade ut, en del ringer frenetiskt på sina telefoner för att höra efter så att inga anhöriga saknas. I kammaren hålls en tyst minut när sessionen öppnar klockan tio och den spanska flaggan vajar på halv stång utanför parlamentet.

Debatten blir mer dämpad än vanligt, men arbetet fortsätter som planerat. I kammaren diskuteras sociala frågor. De sociala rättigheterna för den som flyttar inom EU är första punkten på dagordningen. Förslagen har koppling till debatten om övergångsregler för medborgarna från de nya medlemsländerna. Nästa punkt på dagordningen handlar om hälsovård, sjukvård och äldreomsorg. Det är ett område som EU inte har någon formell makt över. Men indirekt påverkar EU redan politiken och precis som på många andra områden vill många att EU ska få makt även här.

Min partikollega Herman Schmid talar för vänstergruppen. Han talar för samarbete mellan EU-länderna i praktiska frågor när det gäller sjukvård. Sedan går han till hårt angrepp på kommissionens planer på att göra sjukvården till en del av den inre marknaden, där vården då ska ses som en tjänst bland andra. Herman talar om risken för att den offentliga sjukvården bryts ner och att vägen öppnas för omfattande privatiseringar. Han klargör att vänstergruppen kommer att rösta emot hela rapporten om inte punkten där sjukvården underordnas den inre marknaden tas bort.

I en helt annan del av parlamentet sitter jag på ännu ett möte med Kronberger och några skuggrapportörer om direktivet om utsläpp från stora industrier. Vi sitter i ett trångt mötesrum och stirrar in i en TV-skärm där vi ser representanter för det irländska ordförandeskapet sitta vid ett annat mötesbord i Bryssel. Via videokonferensen förhandlas lagförslaget. Men eftersom Kronberger, väl understödd av de konservativa, redan har backat på de mest omstridda punkterna så är det en ganska lugn förhandling. Det handlar mest om att parlamentet ska få ett tröstpris genom att direktivet ska ses över några år senare. I praktiken har EU-lagstiftningen på området nu gjorts färdigt på fyra dagar i en förhandling mellan mycket få personer.

Atxalandabaso Gorostiaga från partiet Euskal Herritarok är även vanligtvis en ganska isolerad ledamot i EU-parlamentet, ingen partigrupp vill ha honom som ledamot. Han får sitta så långt från vänstergruppen man kan komma i salen, bland de grupplösa, bredvid högerextremister från olika länder och mer udda politiker som pastor Ian Paisly från Nordirland. Idag är Atxalandabaso Gorostiaga utan tvekan den mest utsatta och ensamma

personen i plenisalen. De blickar han får är fulla av vrede, runt honom är alla andra platser tomma. I Madrid har den spanska regeringen redan pekat ut den baskiska separatistorganisationen ETA som ansvariga för bombdåden på pendeltågen. Det parti som Atxalandabaso Gorostiaga företräder brukar ses som ETA:s politiska gren.

Vid omröstningen tar den spanske konservative ledamoten Hernández Mollar ordet när en resolution om rättsliga frågor ska diskuteras. Han pekar ut "mördar- och terroristbandet ETA" som ansvariga för bomberna i Madrid. Atxalandabaso Gorostiaga sitter alldeles stilla i sin bänk. Det är inte svårt att känna undertonerna och obehagskänslorna i parlamentet. Fyra dagar senare är det val i Spanien. Valkampen är hård och högerens ledning i opinionsmätningarna har minskat ju närmare valdagen har kommit. Men bombdådet kommer absolut att påverka valresultatet. Partido Popular, det spanska högerpartiet, har fört en fullständigt kompromisslös kamp mot ETA. ETA har svarat med en rad terrordåd där inte minst politiker och poliser har mördats. Självklart vill även socialisterna PSOE och vänstern IU bekämpa terrorismen. Men vänstern har inte på samma vis uteslutit varje möjlighet till dialog för att lösa konflikten. Många har sneplat på hur IRA på Nordirland drogs in i en fredsprocess som gjorde att de militära attentaten upphörde. Idag är det politiska partiet Sinn Fein, som stod nära IRA, istället på väg att växa till en stark politisk kraft som arbetar med demokratiska metoder.

Om det visar sig att det är ETA som har begått bombdåden så är det självklart att högeren vinner det spanska valet, det vet alla, även om få talar om det öppet bara timmar efter att två hundra människor har mördats. Men tvivlet sprider sig redan. Bombdådet är inte likt de dåd som ETA brukar genomföra. ETA brukar sällan rikta rena terrorangrepp mot civila utan koppling till den spanska stats- eller polisapparaten. Hur kan högeren vara så säker på att ETA är de skyldiga, vem skulle det annars vara? Diskussionen förs lågmält. Någon dag senare finns bevis för att det är al Qaida som har genomfört bombningarna. Det blir också tydligt att Partido Popular medvetet har försökt lägga skulden på ETA för att genom det vinna valet. PSOE gör stora framgångar i valet och högerregeringen måste avgå. Ännu några dagar senare gör ETA en trevare om förhandlingar med den nya socialistiska regeringen som ska bildas.

Den spanska högerregeringen valde att sluta upp bakom USA i kriget mot och ockupationen av Irak. Spanska soldater ingår bland ockupationsstyrkorna. Opinionen mot kriget och Spaniens deltagande har varit massiv i landet.

I de stora spanska städerna demonstrerade miljoner på gatorna mot kriget och Spaniens deltagande. En förkrossande majoritet i opinionsmätningarna var emot högerregeringens uppslutning bakom USA. Den spanska vänstern hade lovat dra tillbaka landets soldater från Irak om den kom till makten. När det senare visade sig att det var al Qaida som har utfört attentaten i Madrid blev det tydligt för många spanjorer att det var regeringens USA-vänliga politik som gjorde landet till en måltavla för terrorismen.

Vi röstar om en resolution inför EUs toppmöte i Bryssel. Texten är kort och kräver att man ska komma igång igen med förhandlingarna om en ny grundlag. I texten slås det dessutom fast att parlamentet vill se den text som utarbetats av konventet, utan större förändringar, som grund för den nya konstitutionen. Den som röstar för resolutionen röstar därmed för ett förslag till konstitution som innebär att EU tar ett stort kliv i sin omvandling till superstat. Alla de borgerliga ledamöterna och alla socialdemokrater utom Maj-Britt Theorin röstar för resolutionen. Vi vänsterpartister och Maj-Britt röstar emot. Inger Schörling från miljöpartiet väljer att avstå i voteringen. Voteringen är typisk för hur svenska ledamöter brukar rösta i de här frågorna. Såväl moderater som socialdemokrater röstar konsekvent för att överföra mer makt till EU. På hemmaplan kan det låta annorlunda. Där försöker moderaterna framställa sig som mer EU-kritiska. Socialdemokraterna brukar tala om ett mellanstatligt EU samtidigt som de med full kraft agerar i EU-parlamentet för att göra EU mer överstatligt. I praktiken röstar bägge partierna oftast för samma förslag om att centralisera mer makt till EU.

Nästa votering handlar om rättsliga frågor. I en mycket omfattande text kräver parlamentet att makten över frågor som rättssystem, flyktingpolitik och gränskontroller ännu mer ska överföras till EU. Det påpekas speciellt att man vill ha överstatliga beslut utan nationell vetorätt på området. I texten angrips Sveriges och några andra länders krav på att begränsa utgifterna i EUs budget framöver. Vi och miljöpartiet är de enda svenskar som röstar emot texten. Lennart Sacredeus från kristdemokraterna avstår. Alla andra närvarande svenskar röstar för. Därefter röstar vi om flera betänkanden som inte är så kontroversiella, bland dem flera betänkanden som handlar om EUs utvidgning. Texterna har en del brister, men de positiva sidorna överväger helt klart. Parlamentets text uttrycker öppet tvivel för om Rumänien kommer att vara moget för EU-medlemskap till 2007 som planerat.

Omröstningen om Bill Millers betänkande om framtiden för den inre marknaden blir precis så jämn och hård som debatten tydde på. I votering

efter votering röstar vi vänster mot höger. Min partigrupp har lagt en rad ändringsförslag som tydligt avvisar EUs krav på privatiseringar och avregleringar, flera av dem faller med bara ett par rösters marginal. I mitt stilla sinne tänker jag på alla de vänsterväl-

jare som inte röstar i valet till EU-parlamentet. I den här typen av voteringar hade vi verkligen behövt ett par ledamöter till för vänstern. De skulle vara skillnaden mellan att vinna eller förlora omröstningarna. Men alla voteringar vinnas inte av högern. I flera fall väljer några borgerliga ledamöter att rösta emot några av de mest hårda kraven på avregleringar. På så vis får vi in klara skrivningar mot privatisering av vattensektorn i texten. Bland dem som avviker i några voteringar finns de svenska kristdemokraterna. Folkpartiet och moderaterna röstar däremot konsekvent på den hårda högerlinjen. Moderaterna, som ibland invänder mot EUs detaljstyrning, har inga problem med att rösta för att EU ska styra svenska kommuner och svensk offentlig sektor, bara det handlar om att bedriva högerpolitik.

Till slut är en text som är delvis motsägelsefull framröstad. I stora drag stödjer den kommissionens planer och avregleringstänkande. Men på några områden, inte minst när det gäller vattensektorn, är besluten de motsatta. Men det grundläggande temat är att principerna för den inre marknaden hyllas. Det är de principerna som gör det svårt för länder att ha hårdare miljökrav eller striktare alkoholpolitik eftersom det kan bedömas hindra den fria rörligheten på marknaden. För oss vänsterpartister är det en enkel slutvotering, vi trycker på nejknappen. Den socialdemokratiska gruppen har det svårare, den splittras i slutomröstningen. Flera socialdemokrater på vänsterkanten, många av dem från Tyskland och Italien, röstar nej. De flesta socialdemokraterna, bland dem Bill Miller själv, röstar ja. En grupp avstår, där ingår svenskarna. Alla borgerliga svenska ledamöter röstar för förslaget. I den sista voteringen före lunch deltar bara 332 ledamöter, det är bara drygt hälften av de valda.

För Strasbourgs stad är det ett klipp att ha EU-parlamentets sessioner

i staden. Det betyder stora inkomster och betydande uppmärksamhet för staden. För EU-parlamentet är det dyrt och opraktiskt. Men Strasbourgs stad gör sitt bästa för att få ledamöterna på gott humör. Det innebär bland annat att den ledamot som fyller år får en stor blomsteruppsättning i present, att alla bjuds på middag med sparris och vin varje vår och att staden bjuder på skjuts till flygplatser en bit bort. Efter att ha städat ut mitt kontor och packat den plåtlåda som ska skickas i retur till Bryssel är det dags att åka till Frankfurt i en av de bilar som staden bjuder på. Mitt resällskap blir Charlotte Cederschiöld, moderat och vice talman i parlamentet. Vanligtvis umgås inte vi svenska ledamöter så speciellt mycket med varandra, även om det naturligtvis finns undantag. Det finns svenska ledamöter som jag sammantaget pratat med mindre än fem minuter på fem år. Samtidigt finns det många ledamöter från andra länder och partigrupper som med åren blir ens vänner. Charlotte och jag kan byta några ord ibland när vi stöter på varandra, trots att vi tycker olika om det mesta i politiken. Charlotte verkar, till skillnad från en del andra moderater, inte främmande inför att umgås med socialister.

Som vice talman i parlamentet leder Charlotte parlamentets delegation i vissa förlikningar med rådet. Förlikningarna blir allt viktigare. Om man ingår i parlamentets delegation på 15 ledamöter kan man ofta verkligen påverka hur lagarna blir. Som ledamot i miljöutskottet har jag suttit i en rad förlikningar, kanske fler än någon annan svensk ledamot. Ofta avgörs innehållet i lagtexten i en sista förhandling långt efter midnatt av trötta parlamentariker och rådsrepresentanter som förhandlat i allt för många timmar. Då gäller det att ha tålamod och klart huvud ända till dess att allt är klart.

Självklart är de politiska skillnaderna mellan oss enorma. Det gäller både i höger-vänsterfrågor, i miljöpolitiken och i synen på EU. Men någon gång händer det också att vänsterpartister och moderater kan rösta lika i parlamentet. Ett område där vi ibland kan rösta likartat är budgetkontroll. Stora delar av högergruppen EPP brukar, precis som oss, rösta för en ganska strikt linje mot fusk och bedrägerier, och för att utkräva politiskt ansvar när man har upptäckt oegentligheter. Här är det istället socialdemokraterna som intar en mjukare hållning. Den förra EU-kommissionen blev i praktiken tvingad att avgå 1999 efter att en rad skandaler med dålig ekonomisk kontroll och direkt förskingring hade upptäckts. Men socialdemokraterna försvarade kommissionen in i det sista. Kanske berodde det på att de försvarade s-märkta kommissionärer som var ansvariga för en hel del av problemen.

Samma mönster har gått igen den här mandatperioden. En stor skandal har avslöjats i EUs statistikkontor Eurostat med falska fakturor, försvunna pengar och bristande kontroll. Även här har socialdemokraterna försvarat den ansvarige kommissionären Pedro Solbes. Detta trots att den nya kommissionen utlovade att den typen av fusk inte skulle tolereras, ansvar skulle utkrävas. När vi i vänstergruppen har krävt att Solbes ska ta sitt ansvar och avgå har vi däremot fått stöd av delar av högern.

Inför valet till EU-parlamentet är Charlotte en av toppkandidaterna för moderaterna tillsammans med Gunnar Hökmark. Charlotte är mycket EU-positiv och vill ha ett starkare och mer överstatligt EU som ett redskap för att genomföra moderat politik. Även om jag inte håller med Charlotte i sak så gör hon en korrekt beskrivning av hur moderaterna faktiskt agerar i EU. Hökmark framstår däremot mer som en hycklare som påstår att moderaterna intar en mer EU- kritisk hållning, allt för att flirta med EU-skeptiska väljare.

På flygresan hem förbereder jag de kommande dagarnas arbete. Dagen efter ska jag träffa forskare, industrifolk och fackföreningar i Umeå för att diskutera mitt förslag till betänkanden om gruvor och miljö. Dagen därpå ska jag åka till Lycksele för att tala på ett större möte om förslaget till ny konstitution för EU. Resan hem tar hela kvällen, först efter midnatt kliver jag in genom dörren hemma i Umeå.

Behövs den EU-kritiska vänstern i EU-parlamentet? Går det att göra någon nytta? Jonas Sjöstedts svar är ett bestämt ”ja”. I Röda EU-tema nr 2; *Fyra dagar i Strasbourg*, beskriver han målande det hektiska parlamentsarbetet och ger tunga argument – både mot EU-systemet och den framväxande EU-staten och för nödvändigheten av en stark EU-kritisk vänster i EU-parlamentet.

Jonas Sjöstedt som sitter i EU-parlamentet för Vänsterpartiet sedan 1995. Han bor i Umeå i Västerbotten. Vill du ha mer information om Vänsterpartiets arbete i EU-parlamentet, EMU och andra EU-frågor så besök Jonas hemsida, www.jonassjostedt.com. Där finns också denna skrift i elektronisk version.

GUE/NGL

Europeiska förenade vänstern/Nordisk grön vänster
Parlamentariska gruppen · EUROPAPARLAMENTET